

Ålderman i S:t Knuts Gille i Landskrona Arne Bengtsson 1965–1983

Filosofie doktor och Rektor Fil Dr och rektor Arne Bengtson föddes den 4 april 1913 och avled i mars 1983. Han var son till ingenjör Gustav Bengtson och Annette född Jönsson. Han ingick äktenskap med Lilly, född Bååth 1941. De fick två barn, Eva och Barbro.

Arne Bengtson studerade vid universitetet i Lund där han blev Fil lic 1941 och Fil dr 1949. 1944 blev han lektor vid läroverket i Östersund och 1949 blev han, som den yngste i Sverige, utnämnd till rektor vid Högre allmänna läroverket i Landskrona. Denna tjänst innehade han till 1973, då han tillträdde som skoldirektör i Landskrona och som han var fram till sin pensionering 1979.

Arne Bengtsons doktorsavhandling Domareboken och Linköpinglegendariet publicerades 1947. Han har gett ut flera skrifter om det svenska språket: Muntlig och skriftlig framställning 1953, Vårt språks liv och historia 1959 samt Svenska språket del 1 och del 2 med tre studieböcker som utgavs under åren 1966 till 1968. Han skrev också texten till boken om Landskrona, med bilder av fotograf Anders Hilding, utgiven 1970.

Arne Bengtson började sin politiska bana som ledamot i Stadsfullmäktige 1951. Han var vice ordförande i Stadsfullmäktiges beredningsutskott 1952 till 1958 och medlem i dess valutskott 1965 till 1970. Han var ledamot i kommunstyrelsen från 1968 och v. ordförande i stadsbibliotekets styrelse under åren 1958 till 1970. Han lämnade sina uppdrag i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige 1979. Han var ordförande i Folkpartiets Landskrona avdelning 1953 till 1961 och ordförande i Folkpartiets fyrstadskrets under åren 1967 till 1969.

Arne Bengtson valdes till ordförande i föreningen Nordens Landskronaavdelning 1956 och var dess ordförande till 1972. Han var Riddare av Nordstjärneorden och medlem i Rotary och Sällskapet Heimdall.

År 1966 på Hotel Öresund – före Högtidsstämman samlades Styrande Rådet med gäster från övriga Gillen i Nils Holgerssonkällaren för att vid ett glas rhenskt hälsa välkomna – en sedvänja som kommit för att stanna.

Vid det högtidliga intågandet i Gilllessalen gick den avgående Åldermannen, f.d. telegraf-kommissarie Carl Theodor Sandström sida vid sida med den tillträdande Åldermannen, fil. dr. och rektor, Arne Bengtson.

Ceremonimästaren Claes Munck af Rosenschöld uppläste ett protokoll från Årssammanträdet den 21 oktober 1965, där Carl Theodor Sandström av åldersskäl (82 år) avsåg sig uppdraget och Arne Bengtson därefter enhälligt valdes till Gilllets nye Ålderman.

Arne Bengtson kom att till 1981 hålla en rad utmärkta Högtidstal och många vackra minnesord. År 1968, Ungdomsrevoltens år 1968 avspeglade sig några år även i vår lilla stad och i Knutsgillet. Några mindre demonstrationer utanför Hotell Öresund och något dämpat deltagande i ett par Knutsfester kunde märkas. Klockt nog låtsades man inte om tidningen "Proletärens" förolämpningar och det hela drog förbi i stillhet.

År 1969 firades 25-årsjubileum i samband med Högtidsstämman. Detta uppmärksammades med att S:t Knuts Gille i Landskrona lät den danske silversmeden Mogens Björn-Andersen göra en 25-årssilverdekoration, i fortsättningen kallad 25-årssilverduva, i form av en rikt dekorerad silverring i vilken en silverduva är rörligt upphängd.

År 1970 Vid Högtidsstämman påminde Åldermannen Arne Bengtson i sitt Högtidstal om att det är 800 år sedan Knut Lavard blev helgonförklarad och skrinlagd i Ringsted den 25 juni 1170. Den 25 juni 1970 firas detta i Ringsted med Fredrik IX i spetsen.

År 1973 Vid parentationen uppehöll sig Åldermannen Arne Bengtson länge vid f.d. Åldermannen, f.d. Telegrafkommissarien Carl Theodor Sandström. Han var fram till sin död 1972 den ende överlevande av det första Styrande Rådet som bildades inför återupplivandet av vårt Gille 1944.

År 1974 firar vi vid Högtidsstämman S:t Knuts Gilles i Landskrona 30-årsjubileum – ett stillsamt sådant. Högtidstalet är kort, med några avslutande ord om levande historisk tradition – i Gillets nuvarande Styrande Råd ingår en Munck af Rosen-schöld, en Weibull och en Nordengren, söner till 1944 års Rådsmedlemmar.

Nu återupptas Papegoyeskjutningen 1974 under Arne Bengtsons Åldermannaperiod. En vacker sommardag samlas skjutsällskapet, 40–50 Bröder och Systrar, på Citadellet med blygsamma 10 kr i skjutavgift. Tävlanget började kl. 16.00 och Knutsbröder och Knutssystrar sköt var för sig i olika avdelningar. Första gången sköt man med gevär, men några år senare med armborst. Efter tävlanget avåts en enkel måltid (kostnad 40 kr) med dans. Ungefär 50 Bröder och Systrar deltog i denna första Papegoyeskjutning.

År 1975 Tre donationer togs för första gången i bruk vid Högtidsstämman. Kungapapegoya till Fågelkung och Drottningpapegoya till Fågeldrottning, båda av silver och signerade silversmed Börje Nilsson, Landskrona. Papegoyerna donerades av Harald Schlasberg respektive Brita Schlasberg. Dessutom en magnifik dryckespokal att användas av Åldermannen då nya Bröder och Systrar med en skål hälsas välkomna i Gillet. Silvret till dryckespokalen var en gåva av AB Paul Bergsöe & Son, Landskrona. Donatorer för tillverkningskostnaden var konsul Widar Weibull, direktör Thure Bruce, direktör Hans G Forsberg och direktör Folke Mårtensson.

År 1977 Åldermannen Arne Bengtson tar i sitt Högtidstal fasta på att vårt Knutsgille har sina rötter i stadens äldsta historia. Det var därför naturligt att fästa uppmärksamheten på de händelser under 1976, som hade anknytning till stadens historia. I förbigående nämndes 200-årsminnet av Borstahusens tillkomst och 400-årsminnet av Tycho Brahes ankomst till Ven. Desto mer fanns det anledning att ta utgångspunkt i invigningen 1976 av det nya Stadshuset, denna vackra byggnad vid den gamla sockerfabrikshamnen, som ritats av arkitekterna Sten Samuelsson och Inge Stoltz och erinra om de äldre rådhus som varit säten för stadens styresmän.

År 1979 är Högtidsstämman förlagd till Vita Havet. Endast en Broder och två systrar recipierar. Åldermannens hälsa har börjat vackla.

År 1980 Högtidsstämman är detta år förlagd till den under vintertid mycket kyliga sommarrestaurangen Strandpaviljongen. Anledningen till förändringen var att Gilllessalen eller Stora

Salen på Hotell Öresund under den nya hotelledningen fått en heltäckande "smutsrosa" matta, som omöjliggjorde dans.

Vid papegoyeskjutningen sommaren 1980 blev Bengt Rosengren Fågelkung och Oldfrun Lilly Bengtson blev Fågeldrottning. Sviten med sju år i rad med Papegoyeskjutningar upphörde efter denna tävling och skjutningarna återupptas först 1992.

År 1982 Fortfarande var Högtidsstämman förlagd till Strandpaviljongen. Åldermannen Arne Bengtson var sjuk och Eric Kinberg, som tjänstgörande Ålderman, höll ett kort Högtidstal, som berörde Gillets intressanta historia.

En djupt tragisk parentation grep oss alla. Genom olyckshändelse förolyckades Birgitta Lönnberg, endast sexton år gammal och intagen i Gillet året innan. Monika Nordengren, Oldfru emerita sjöng till Allie Lavestams pianoackompanjemang som avslutning på parentationerna.

År 1983 kallades för 40:e gången till Högtidsstämma, även denna gång på Strand-paviljongen. Eric Kinberg, tjänstgörande Ålderman, ägnade talet åt återupplivandet av Gillet 1944. Bland parentationerna märktes Rolf Nordengren, som var son till en av initiativtagarna till Landskronagillet 1944, direktör Sven Nordengren, intogs i Gillet redan 1945. Rolf Nordengren tillhörde under många år, sedan 1960, Gillets Styrande Råd. Äldsta dottern är Monika Nordengren.

Arne Bengtssons hälsa började vackla 1979. Vid Högtidsstämorna 1982 och 1983 fick Eric Kinberg tjänstgöra som ställföreträdande Ålderman. 1983 var Arne Bengtsons Åldermannagärning till ända – han dog i mars endast sextionio år gammal.

Arne Bengtson var skolman under hela sitt yrkesliv och han skrev åtskilliga böcker i språkvetenskap och pedagogik. Han var också en mycket engagerad politiker såsom ord-förande i folkpartiet i Landskrona samt verksam i stadsfullmäktige (sedermera kommun-fullmäktige). Han var också ordförande i Föreningens Nordens lokalavdelning, för att nämna något av hans många andra uppdrag.